

JEDU

Jokilaaksojen
koulutuskuntayhtymä

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän
tarkastuslautakunnan

**ARVIOINTIKERTOMUS
VUODELTA
2017**

SISÄLLYSLUETTELO

1.	Tarkastuslautakunta	2
1.1.	Tarkastuslautakunnan tehtävät.....	2
1.2.	Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat	2
1.3.	Arvionnin toteuttaminen	3
2.	Edellisen vuoden arviointikertomuksen havaintojen käsittely	4
3.	Toiminnan yleisten tavoitteiden toteutuminen 2017	4
4.	Talouden arviointi.....	8
4.1.	Tuloskehitys	8
4.2.	Talouden kehittyminen tulosalueittain.....	9
4.3.	Investoinnit.....	9
5.	Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	9
6.	Henkilöstö	9

1. Tarkastuslautakunta

1.1. Tarkastuslautakunnan tehtävät

Tarkastuslautakunnan tehtävät määritellään Kuntalain 121 § ja 125 §:ssä. Keskeistä tarkastuslautakunnan työssä on arvioida, onko kuntayhtymää johdettu valtuuston antamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti sekä ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Lautakunnan tehtävänä on kiinnittää huomiota toiminnan, toimintatapojen sekä palveluiden järjestämisen tuloksellisuuteen ja tarkoituksenmukaisuuteen.

1.2. Tarkastuslautakunnan kokoonpano ja tilintarkastajat

Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymän ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat. Niiden toiminta on kuntayhtymän muusta organisaatiosta ja johdosta riippumatonta. Kuntalain 121 §:n mukaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja ovat valtuutettuja.

Uusi kuntalaki astui voimaan 1. toukokuuta 2015, ja kunnallisvaalien vaalipäivä siirrettiin lokakuulta huhtikuulle. Yhtymävaltuuston 25.2.2013 asettama tarkastuslautakunta valtuustokaudelle 2013 – 2016 jatkoi toimintaansa 21.9.2017 saakka, jolloin yhtymävaltuusto valitsi tarkastuslautakunnan jäsenet valtuustokaudelle 2017 – 2020. ***Uusi tarkastuslautakunta arvioi koko tilikautta 2017.***

Tarkastuslautakunta valtuustokaudella 2013 - 2016

Varsinainen jäsen

Paulus Veteläinen, puheenjohtaja
Sami Hänninen, varapuheenjohtaja
Eija-Riitta Niinikoski
Terttu Alanen
Tiina Erikson
Matti Viitala
Anna-Leena Brax
Veli Miettinen

Henkilökohtainen varajäsen

Marita Toiviainen
Ritva Mäntymäki
Taimo Honkala
Tapani Uusikylä
Outi Savikoski
Sirli Hautamäki
Juhani Isotalus
Hilkka Isotalus

Tarkastuslautakunta valtuustokaudella 2017 - 2020

Varsinainen jäsen

Reijo Puranen, puheenjohtaja
Raii Myllylä, varapuheenjohtaja
Paulus Veteläinen
Pekka Pääkkö
Eeva-Riitta Pappila
Sanna Häggman
Tuomo Seppälä
Diana Seppä

Henkilökohtainen varajäsen

Sari Vedenpää
Vesa Hihnala
Marita Toiviainen
Tuula Ekdahl
Juhani Pyhtilä
Juhani Isotalo
Kaarina Männikkö
Hannu Riuttanen

Yhtymävaltuusto on valinnut vuoden 2017 tilintarkastusyhteisöksi BDO Auditor Oy:n. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut tilikaudella 2017 JHTT Asko Vanhatupa, joka on hoitanut myös tarkastuslautakunnan toimintaan liittyvät sihteerintehtävät. Tilintarkastaja on antanut tilinpäätöksen tarkastuksen yhteydessä raportin tarkastuslautakunnalle keskeisistä tarkastushavainnoista.

1.3. Arvionnin toteuttaminen

Arviointiperusteena tarkastuslautakunta on käyttänyt yhtymävaltuuston hyväksymiä toiminnallisia ja taloudellisia tulostavoitteita, jotka on johdettu kuntayhtymän vahvistetusta yhtymästrategiasta. Yhtymävaltuuston asettamien tavoitteiden seuranta varten lautakunta on kokouksessaan kuullut kuntayhtymän johtoa sekä eri toimialueiden esimiehiä.

Tilikauden 2017 tavoitteiden arviointiin liittyen tarkastuslautakunta on kokoontunut kahdeksan kertaa laaditun työohjelman mukaisesti ja käsitellyt seuraavia asioita kokouksissaan:

13.10.2017 Nivalan ammattiopisto

Kuultiin kuntayhtymän johtajan ja talous- ja hallintojohtajan katsaukset. 1.1.2018 aloittavat vararehtorit kävivät esittäytymässä. Käynnistettiin vuosien 2018 -2021 tilintarkastuspalveluiden hankintaprosessi. Lautakunta hyväksyi alustavan arviointisuunnitelman vuodelle 2017.

17.11.2017 Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto

Kuultiin talous- ja hallintojohtajan ajankohtaiskatsaus, jossa esiteltiin talouskatsauksen lisäksi reformin tuomaa muutosta rahoitukseen. Esitettiin valtuustolle päätettäväksi tilintarkastusyhteisön valinta. Kuultiin Piippolan toimipisteen esittely.

01.12.2017 Oulaisten ammattiopisto

Kuultiin talous- ja hallintojohtajan katsaus, jossa esiteltiin talousarvio vuodelle 2018 ja käsiteltiin reformin edellyttämiä muutoksia. Kuultiin Oulaisten toimipaikan esittely.

19.01.2018 Koulutuskeskus JEDU Haapaveden toimipiste

Kuultiin talous- ja hallintojohtajan sekä koulutusjohtajan katsaukset. Lisäksi kuultiin Osaamisen Virta Jokilaaksossa hankkeen esittely ja Jokky-osuuskunnan toiminnasta. Tutustuttiin 3D tulostuksen opetukseen ja kuultiin Haapaveden toimipaikan esittely.

09.02.2018 Koulutuskeskus JEDU Kalajoen toimipiste

Kuultiin kuntayhtymän johtajan yleiskatsaus, joka käsiteltiin mm. kokonaistyöaika-uudistusta. Kuultiin Kalajoen toimipaikan esittely.

16.03.2018 Koulutuskeskus JEDU Haapajärven toimipiste

Kuultiin kuntayhtymän johtajan yleiskatsaus. Kuultiin Haapajärven toimipisteen esittely ja tutustuttiin Biolaitos hankkeeseen.

13.04.2018 Koulutuskeskus JEDU Ylivieskan toimipiste

Kuntayhtymän johtaja, talous- ja hallintojohtaja ja vararehtori esittelivät vuoden 2017 tilinpäätöksen ja henkilöstötilinpäätöksen. Kuultiin Ylivieskan toimipisteen esittely.

04.05.2018 Koulutuskeskus JEDU Nivalan toimipiste

Nivalan toimipisteen koulutusjohtaja ja kaksi koulutuspäällikköä esittelivät toimipisteen toimintaa ja siinä vuoden 2018 alussa tapahtuneita organisaatiomuutoksia.

Edellä mainituissa toimipistevierailussa kuultiin myös opiskelijoiden katsaukset.

2. Edellisen vuoden arviointikertomuksen havaintojen käsittely

Vuoden 2016 arviointikertomus on käsitelty yhtymävaltuustossa 31.5.2017. Valtuusto on merkinnyt arviointikertomuksen tiedoksi.

3. Toiminnan yleisten tavoitteiden toteutuminen 2017

<u>Vuoden 2017 tavoitteiden toteutuminen/seuranta</u>	<u>Toimenpiteet</u>	Lautakunnan arvio 2017
<u>Asiakkuus ja vaikuttavuus</u> -Vetovoimaisuus 1,0 -Täyttöaste 100 % - Työllistyminen ja jatko-opinnot 70 % -Itsearviointi 4,0	Kehitetään HEO, Henko- ja HOPS- prosesseja. Vahvistetaan vetovoimaisuutta tehostamalla ja uudistamalla markkinoinin ja myyntityön toimenpiteitä sekä monipuolistamalla eri alojen työelämäyhteyksiä.	<u>Toteutunut</u> 0,75 98 % 71,1 % 4,0 tulokysely 3,8 olokysely Vetovoimaisuus (0,75%) jäänyt tavoitteesta. Täyttöaste toteutunut samoin työllistyminen ja itsearviointi. Tarkastuslautakunnan mielestä toimipisteiden markkinoinnissa tulee kiinnittää enemmän huomiota koulutusala kohtaiseen markkinointiin. Yhtenäinen markkinointi ei kiinnitä riittävästi opiskelijoiden huomiota.
<u>Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen</u> -Kehityskeskustelut 100 % - Työolobarometri 3,8 - Henkilöstön kehittäminen 4 % - Opettajien kelpoisuus 90 %	Laaditaan henkilökohtaiset koulutus- ja kehityssuunnitelmat tulosalueille. Muutoksen kohtaamiseen,	<u>Toteutunut</u> 56 % Kyselyä ei tehty tilikaudella. 2,1 % 98,33 %

ARVIOINTIKERTOMUS

	muutoksesta selviämiseen sekä uusien toimintatapojen käyttöönottamiseen järjestetään tukitoimia ja koulutusta.	Kehityskeskustelut toteutuneet tyydyttävästi 56%. Esimiestyössä on kehittämisen varaa. Henkilöstökoulutuksiin on osallistuttu hyvin. Opettajien kelpoisuusvaatimus on täytynyt hyvin on 93%
<u>Prosessit ja rakenteet</u> - Läpäisyaste % 67 - Kokonaiskeskeytys 10 % - Negatiivinen keskeytys 4% - Itsearviointi 4 - Näytöt työelämässä 60 % - Työssäoppimisen määrä min. 40 osp	Varmistetaan opiskelijan ohjaus kaikissa opiskelun vaiheissa. Koulutetaan ja tuetaan henkilökuntaa ja työelämän edustajia osaamisperusteisuuden ymmärtämisessä. Vahvistetaan työelämäyhteyksiä ja koulutetaan työpaikkaohjaajia.	<u>Toteutunut</u> 65,37 % 12,5 % 5,9 % Saavutettiin Haapajärvellä ja Ylivieskassa. Keskimäärin 5,9 % 54 % 45 osp Läpäisyaste on toteutunut. Keskeyttämisiä on ollut tavoitetta enemmän. Negatiivisten keskeyttämisen määrä on huolestuttava, 5.9% Itsearviointi on toteutunut suunnitellusti. Näytöt työelämässä jäivät vajaaksi. Työssäoppiminen toteutui hyvin.
<u>Talous ja resurssit</u> -Vuosikate / Poistot 90 % -Vuosikate 2 320 000 € -Tulosrahoitus 1030 -Tiilikauden tulos 117 000 €	Toiminnan ja talouden tehostamista jatketaan, toteutetaan kiinteistöstrategia. Vuosikatteen tulisi riittää vähintään poistoihin/investointeihin.	<u>Toteutunut</u> 149 % 3 979 268,30 € 1048 1 300 000 € Taloudessa ja resursseissa asetetut tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Tarkastuslautakunta toteaa kuulemistilaisuuksissa saadun informaation perusteella, että kuntayhtymässä on tarpeen kiinnittää huomiota henkilöresurssien tasapuoliseen kohdentamiseen suhteessa opiskelijoihin.
<u>Suoritemittarit</u> -Opiskelijamäärä 3050 -Valmistuneet 960 -Työvoimakoulutus 80 otv -Vos-lisäkoulutus 170 -Opso peruskoulutus 160 -Opso lisäkoulutus 263 -Opso oma tuotanto 25 % -Hankkeet 60 -Hankesalkun koko 4 M€ -Hankkeiden omarahoitus 1,2 M€ -Opetustuntia/opiskelija 60/ opisk max. -Erillishaussa hakeneet ja aloittaneet 270		<u>Toteutunut</u> 2933 (painotettu ka.) 958 0 140 142 272 23 % (LK 6%, PK 89%) 31.12.2017 käynnissä 46 hanketta 4 586 992 € 736 137 € 45-65 Suoraan hakeneet 687 ja aloittaneet 402

ARVIOINTIKERTOMUS

<p>-Kansainvälinen vaihto/opiskelijat 5% - Yhdistelmäutkintoa opiskelevia 5%</p>		<p>3,9 % (108 opiskelijaa) 3,5 % (105 opiskelijaa)</p> <p>Suoritemittarit osittain toteutuneet hyvin. Osaksi jääneet alle asetettujen tavoitteiden.</p>
<p>Tarkastuslautakunnan muut havainnot ja arvioinnit toimipisteittäin</p>		
<p>Toimipaikat</p>		<p>Lautakunnan kommentit</p>
<p>Nivalan toimipiste</p>		<p>Nivalan toimipisteessä sijaitsee myös yhtymän hallinnon toimitilat.</p> <p>Tulevaisuudessa on tarpeen tarkastella tehtävien tarkoituksenmukaista jakautumista eri työntekijöiden kesken.</p>
<p>Haapaveden toimipiste</p>		<p>Tarkastuslautakunnan mielestä oppilaitokseen on panostettava opiskelijoiden saamiseksi.</p> <p>Toimipisteen työilmapiiriin on tarpeen kiinnittää huomiota</p> <p>Haapaveden toimipisteen tilikausi oli 96 816,35 euroa alijäämäinen.</p>
<p>Haapajärven toimipiste</p>		<p>Kaksoistutkintoa kehitettävä.</p> <p>Toimipisteen työilmapiiriin on tarpeen kiinnittää huomiota.</p> <p>Kuulemistilaisuuksissa ilmeni, että työhön perehdyttämistä on parannettavaa.</p> <p>Haapajärven toimipisteen tilikausi oli 53 987,18 euroa alijäämäinen.</p> <p>Yhteistyöneuvottelujen tuloksena on päädytty siirtämään liiketalouden toiminta kaupungin lukion tiloihin. Nykyisin käytössä olevat tilat pyritään realisoimaan.</p> <p>Haapajärven yksikössä metsäopetus on vetovoimainen opetusala.</p>
<p>Kalajoen toimipiste</p>		<p>Yleisneuvoja liian vähän (vaatetusala).</p> <p>Kuulemistilaisuuksissa ilmeni, että työhön perehdyttämistä on parannettavaa.</p> <p>Kalajoen yksikkö on tehnyt kaikista parhaan tuloksen ja kehittänyt toimintaa erinomaisesti.</p>

		Pienellä henkilöstömäärällä, pienillä kuluilla ja hyvällä oppilasmäärällä on saavutettu tyydyttävä tulos, josta voisivat ottaa oppia muutkin Jedun yksiköt.
Piippolan toimipiste		Yhteistyöneuvottelujen tuloksena on päädytty siirtämään Siikalatvan lukion toiminta Piippolan toimipisteen tiloihin. Piippolan toimipiste järjestää vankilaopetusta.
Oulaisten toimipiste		Opiskelijaryhmät ovat isoja. Opiskelijoita pystyisi olla enemmän.
Ylivieskan toimipiste		Henkilöstöjohtaminen on toteutunut yksikössä poikkeuksellisen hyvin.
Koko Jedua koskevia havaintoja		<p>Kehityskeskustelut ovat muutostilanteessa ehdottoman tärkeitä ja niiden toteutuminen tulee olla 100%.</p> <p>Henkilökunnan vähäisyydestä johtuen työilmapiiri yhteisössä on heikentynyt.</p> <p>Huoli opettajien jaksamisesta massiivisten leikkauksien ja muutoksen jälkeen.</p> <p>Toimitilat ovat suhteellisen hyvässä kunnossa ja nykyaikainen opetusympäristö antaa hyvät edellytykset opetustoiminnalle, mutta kuntayhtymällä on kuitenkin vajaakäyttöisiä tai jopa käyttämättömiä kiinteistöjä liikaa.</p> <p>Kiinteistömassan tehokkaaseen hoitamiseen on kuntayhtymässä tarpeen kiinnittää huomiota.</p> <p>Kuntayhtymän markkinointiin on tarpeen panostaa ja markkinoinnissa on keskityttävä eri toimipisteiden vetovoimaisiin ominaisuuksiin. Mainonnan yhtenäistäminen ei välttämättä ole hyvä asia. Jokaisella toimipisteellä tulisi olla mahdollisuus profiloitua ja tuoda omia vahvuuksiaan jne. esille ja erottua joukosta.</p> <p>Opettajaresurssit ovat tiukalla johtuen taloudesta ja uudesta toimintakulttuurista. Toisen asteen reformi antaa mahdollisuuksia mutta aiheuttaa epävarmuutta. Opettajien koulutusta tulee edelleen jatkaa.</p>

		<p>Erityisesti yritysten kanssa yhteistyötä tulee edelleen tehostaa työssä oppimisen myötä.</p> <p>Yksiköissä on annettu ymmärtää, että kaikki on hyvin, mutta todellisuudessa opiskelijoita ei ollut paikalla. Henkilökunnan mukaan opiskelijat ovat työharjoiteluissa. Uuden opetussuunnitelman mukaan oppilaan ei tosin välttämättä tarvitse olla läsnä.</p> <p>Laaja yhteistoiminta talon sisällä, yritysten, kuntien ja kansalaisten kanssa tulee olla jokapäiväistä</p> <p>Yhden ammattioppilaitoksen malli on toimiva mutta lisävaltuuksia tarvitaan jossain määrin oppilaitoskohtaiseen markkinointiin, jolloin voidaan hyödyntää oppilaitosten ja paikkakuntien vahvuudet ja ominaispiirteet.</p> <p>Kaksoistutkinnot osaltaan mahdollistavat opiskelijan kannalta hyvä tulevaisuus. Asenteissa tarvitaan muutosta yhteistyön tehostamiseksi.</p> <p>Hallinnon työtä kasaantunut yhdelle liikaa. Tulisiko tehdä työnjako uudelleen tai palkata vastuualueille lisää työntekijöitä.</p>
--	--	---

4. Talouden arviointi

4.1. Tuloskehitys

Kuntayhtymän talousarvio toteutui suunnitelman mukaisesti. Tilikauden tulos oli 1.300.462,05 eur (vuonna 2016 1.534.956,50 eur, vuonna 2015 -582.273,43 eur). Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämää jäi 1.693.732,51 eur (vuonna 2016 406.082,90 eur, vuonna 2015 -221.147,03 eur).

	Talousarvio2017	Tilinpäätös 2017	Toteuma %
Toimintakate	2 301 310,00	3 985 699,46	173 %
Vuosikate	2 320 210,00	3 979 268,30	172 %
Tilikauden tulos	-256 390,00	1 300 462,05	507 %
Tilikauden yli/alijäämä	117 510,00	1 693 732,51	1441 %

4.2. Talouden kehittyminen tulosalueittain

Tulosalueina on seurattu; yhtymäpalvelut, työelämäpalvelut, Kalajoen ammattiopisto, Haapajärven ammattiopisto, Haapaveden ammattiopisto, Nivalan ammattiopisto, Oulaisten ammattiopisto, Piippolan ammatti- ja kulttuuriopisto ja Ylivieskan ammattiopisto.

Tulosalueista tulostavoitteista jäivät Haapavesi, jonka tilikauden alijäämä oli 96.816,35 euroa (toimintatuotot alittuivat 129.808,97 eur ja -kulut ylittyivät 191.009 eur) ja Haapajärvi, jonka tilikauden alijäämä oli 53.987,18 euroa (toimintatuotot alittuivat 140.649,67 euroa ja -kulut ylittyivät 61.865.,26 eur).

4.3. Investoinnit

Talousarviossa investoinneille oli varattu 2.771.300 euroa, josta toteutui 1.039.605,22 euroa. Suurin poikkema talousarviosta on Centrian Ylivieskan kiinteistöön varattu 1.500.000 euroa. Tilikaudella investointiin ei käytetty määrärahoja lainkaan. Muilta osin investoinnit toteutuivat lähes suunnitelman mukaisesti.

5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kuntayhtymän sisäisen valvonta on ohjeistettu aisamukaisesti. Organisaatiomuutoksen johdosta on tarpeen päivittää sisäisen valvonnan, konsernivalvonnan ja riskienhallinnan perusteet yhtymävaltuustossa.

6. Henkilöstö

Kuntayhtymän henkilöstömäärä 31.12.2017 yhteensä 365 henkilöä josta vakinaisia 330 henkilöä ja määräaikaisia 26 henkilöä. Henkilöstön keski-ikä koko kuntayhtymässä on 50,7 vuotta.

Henkilöstökysely toteutettiin Savon koulutuskuntayhtymästä TOB 2017-kyselynä. Kysely lähetettiin 359 henkilölle ja kyselyyn vastasi 254 henkilöä, vastausprosentin ollessa 70,7 %. Kyselyn tuloksia henkilöstökertomuksessa, joka antaa varsin kattavan kuvan henkilöstön johtamisesta, ergonomiasta, työkyvystä, tiedonkulusta ja vuorovaikutuksesta. TOB-kyselyssä nousi esille resurssien epätasainen jakautuminen työyksiköissä. Työntekijät ovat ammattitaitoisia, tunnollisia ja luotettavia. Kyselyssä kiinnittää huomiota johtamisen heikko arvosana.

ARVIOINTIKERTOMUS

Nivalassa 14.5.2018

Reijo Puranen
puheenjohtaja
toimi alkuvuodesta 2017 hallituksen

Raili Myllylä
varapuheenjohtaja
toimi alkuvuodesta 2017 hallituksen

varajäsenenä, eikä tältä osin osallistunut varajäsenenä, eikä tältä osin osallistunut

hallituksen toiminnan arviointiin
päätös 21.9.2017)

hallituksen toiminnan arviointiin (valtuuston

Sanna Häggman
jäsen

Eeva-Riitta Pappila
jäsen, ei osallistunut Haapaveden
toimipaikana tavoitteiden arviointiin

Diana Seppä
jäsen

Pekka Pääkkö
jäsen

Tuomo Seppälä
jäsen

~~Paulus Veteläinen~~ Manta Toiviainen
jäsen